

ABONAMENTE
IN TARĂ
Lei 200 pe 3 luni
Lei 300 pe 6 luni
Lei 500 pe 12 luni
In străinătate în raport
cu tariful poștal
și valoarea
FONDATORI
LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICĂ A ZIARULUI are numerele: 3-1370, 3-1371, 3-1372, 3-1373, 3-1374, 3-5643.

ABONAMENTE
LA
"VESELIA"
"UNIVERSUL COPILOR"
ZIARUL CĂLĂTORILOR
Cota 220 Lei
pentru 12 luni
în tară
DIRECTOR
STELIAN POPESCU

Nu învie morții!

De câteva timp librăriile europene și americane sunt inundate de publicații de propagandă germano-maghiară, — dintre care unele foarte pretentive — împotriva statutului teritorial al Europei centrale.

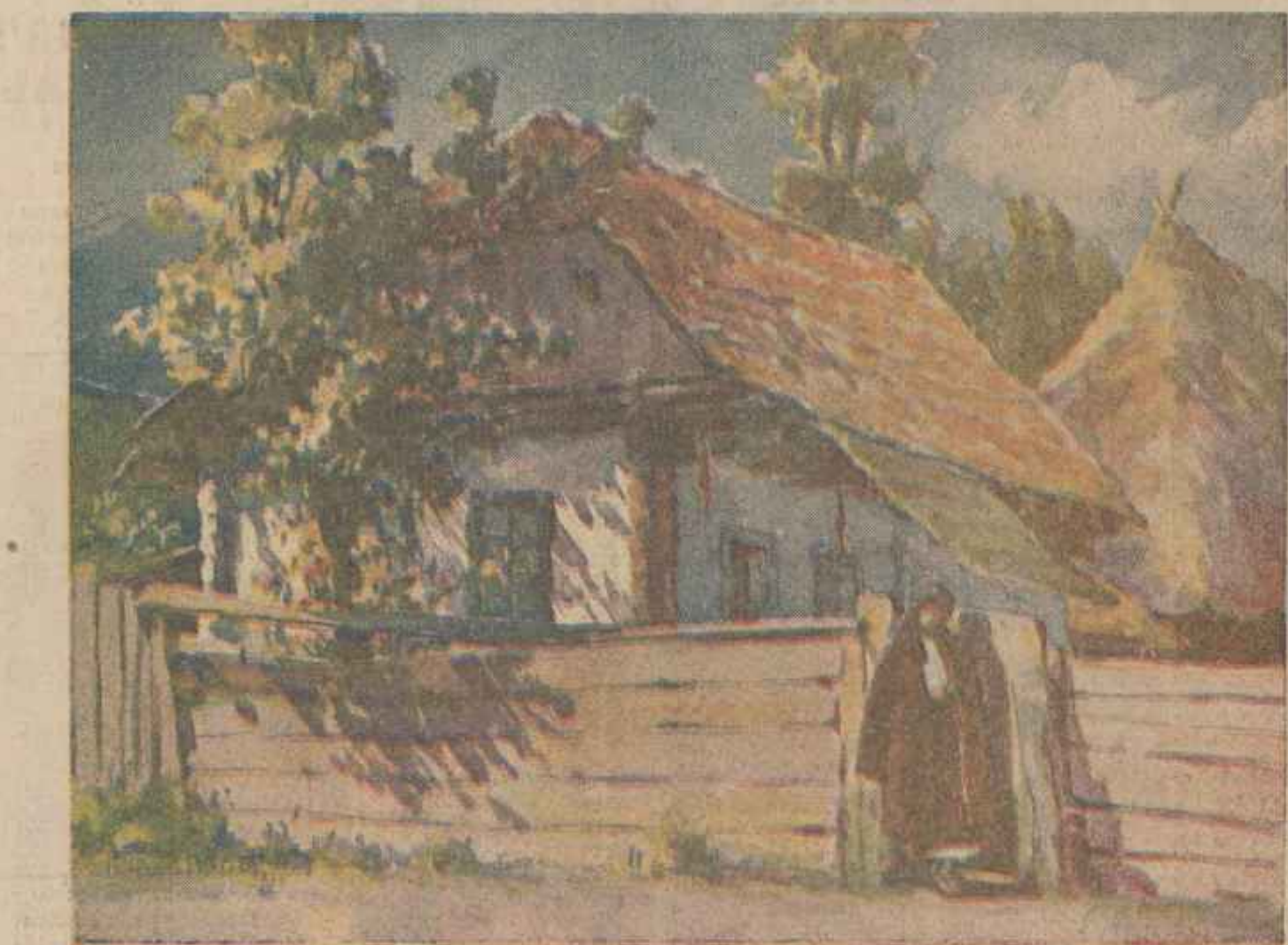
Una din aceste publicații a beneficiat de o atenție deosebită chiar din partea presei franceze și engleze.

Este vorba de cartea voluminoasă a austriacului Rudolf Sieghart, apărută de curând la Berlin, sub titlul: „Ultimii ani ai unei mari puteri” (Die letzten Jahre einer Grossmacht) și în care se susține teza următoare: Austro-Ungaria a fost un stat viabil, un organism sănătos, căci a asigurat ordinea și a dat impuls progresului și civilizației în Europa centrală. (71)

La întrebarea: „Austro-Ungaria era un fruct putred și a trebuit să cadă?”, — d. Sieghart răspunde:

„Nu, statul austro-ungar nu era un fruct ros de viermi, un fruct căzut din arbore și care nu rămânea decât să-l lași să se arunce în pragul morții. Dimpotrivă. Se mi se arde în lume un alt organism internațional cu o asemenea originalitate, care a știut să ia atâtea măsuri folositoare și inteligente, fără să fi avut niciun alt model, după care să se inspire! Nu întâmplarea a reunit acele firi disperate, ci un instinct trezitor.” (72)

Cu toate acestea autorul voluminoasei cărți „Ultimii ani ai unei mari puteri”, recunoaște lipsa de direcție și de conducere a răposatei monarhii, ca și slăbiciunea oamenilor ei de stat care sunt direct răspunzători de „catastrofa” consumată în 1918. Contele Berchtold, Forch, Musolin, contele Alex. Hoyos, au fost „incapabili”, Weckerle, un „separatist”, Apponyi un „marionetă al megachismului” care a cerut într-o zi, la Viena, „un panflet special de comert pentru Ungaria” și a „contribuit

CASĂ ROMÂNEASCĂ DIN SÂMBĂTA DE SUS

Regaliștii din Grecia revendică puterea

— Acțiunea generalului Condilis —

Atena, 7 Martie (Ullstein). — Dictatura generalului Plastiras s'a prăbușit atât de repede, de oarece nu numai la Atena, ci și în alte orașe, garnizoanele, în frunte cu ofițerul, au luat atitudine contra lui. Din cauza aceasta, Plastiras a trebuit să treacă puterea generalului Othonos. Plastiras a și plecat de la Atena.

La Atena, s'au răspândit fel de fel de zvonuri. Se spune, între altele, că garnizoanele din Salonic și Larissa vor să pornească cu ofițerii împotriva A. tenei.

În cursul nopții, au fost la Pireu demonstrații de stradă contra lui Plastiras și Venizelos. Și în alte orașe, în special în acelea în care regaliștii au eșuat victorioși în alegeri, s'au organizat demonstrații de stradă.

Președintele Zaimis n'a demisionat, dar se află într-o situație penibilă, de oarece noua majoritate parlamentară cere înaltarea lui Venizelos și foarte deosebită și se spune că s'ar fi hotărât să se retragă din viața politică și să plece din Grecia.

În urma sfatului prietenilor săi, ar fi renunțat însă deocamdată la această hotărâre, urmând să întreprindă totuși, mai târziu, o călătorie în străinătate.

Paris, 7 (Rador). — Asupra împrejurărilor în care s'au produs evenimentele din Grecia, se auză din

Explozie la o fabrică de filme

— SUNT ȘI VICTIME —
Bruxelles, 7 (Rador). — Fabrica de filme „Tervueren” a luat foc din cauza unei explozii la mașini. Au ars 15 tone de filme.

Patru femei au murit carbonizate.

Explozia a fost atât de violentă, încât lucrătorii au fost aruncați afară din ateliere.

FILME

— Domnul comisar, as dori să denunț potogările unui coleg al dv. dela circumscripția mea.

— Dar ce ai cu el?

— M'a reclamat unul acolo și m'a terorizat ca să mărturisesc lucruri neadevurate. M'am interesat de faptele sale și am aflat că avea cu cari îl dau gata.

— Dar dovezi ai?

— Fac eu tot ce dovede. Deocamdată îl cunosc învartelile.

Trebuie să te gândești serios, căci dacă nu dovedești vinovățiile aduse, te condamnă justiția.

— Nu e nimic. Ce-o să fie o amendă pe lângă mulțimea mea că l-am dat în tarabă!

— Se poate să nu fie numai amendă. N'ai auzit până acum că există și pușcărie?

— Am auzit, dar e pentru hoți, nu pentru oameni de treabă.

— Și mai e ceva și mai grav.

— Ce mai este?

— Dacă-l însuși din cauza atitudinii, lui în exercițiul funcției, nu mai e înjurătură sau omlomie, ci ultraj.

— El și?

— Cum este stare de asediu, te ridică imediat, te duce la consiliul de război al de acolo la Jilava. Îți surdise această perspectivă?

Reclamantul se uită la ordonanța din perete, indicată de degetul comisariatului, tusește și zice, de astă dată mai moale:

— De lăsat eu nu-l las nici mort. Să se învețe minte și să nu mai fie din topor cu ordonemenți bine crescuți. Dar n'el la Jilava nu vreau să-lung. O să fac altceva. Pui pe soacră-mea să lăscăscă lacrimă-mă. Tot ată pe capul meu. Ori eu scap de pedeapsă, și eu m'am răbădunat pe ipoclime-mă. Ori o condamnă, și scap de ea pentru un timp — dar-lung Dumnezeu să fie cât mai lung!

Doa José

Frăția ortodoxă română

Îată, că în capitala Ardealului, sub îndemnul celor mai curate conștiințe și la lumina celor mai frumoase aspirații, s'a născut ca o plantă din fertilitatea bogată a faninilor „Frăția ortodoxă română”.

În vremurile turburi ce bântuie omenirea, în această sferă morală pe care suferințele cele mai drepte și mai bune o simt, creștinătatea a rămas un felicită mijloc de reconfortare, dar pentru prea puțini întru „Crucea Sfântă”. Dincoace în acest domeniu, și poate, mai ales în acest domeniu, inițiativa de-a strânge rândurile mulțimii în jurul celestelor mistine pentru promovarea moralei și eticii creștine este semnul de înaltă trăire spirituală. Pașii mulțimii roasă de neîncredere trebuie îndreptați sub lumina binecuvântată a ortodoxiei, pentru ca efortul spre bine, adevăr și iubire de aproape să pornească cu o credință în conștiință și pe înălțimea abia adevăte, steaua căreia cheamă de ocuri sângere și jertfa lui Cristos.

La Cluj s'a reînălțat această conștiință. Cuvinetele I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea și ale celorlalți Prea sfinți țărani alcătuiesc readmă suferințe al crucii deosebite înțepinate în inima Ardealului.

Societatea noastră, bătută după război de atâtea idei și strădăni de atâtea sentimente, nu poate uita semnul sub care a luat ființă. „Frăția ortodoxă română”.

ARBORII

de I. SIMIONESCU
prof. universitar

Belugul pământului nostru ne-a scăpat din multe cumpene, crizele de apă dată; în unele privinți însă ne-a și stricat.

A toată în noi simțul preve-derii. Dacă avem cu ne scăpa din lărmă, aș spune. S'a coborât în noi însă și valoarea omenească. Viața o restrângem numai la situa de azi. Nu ne gândim că ar putea cuprinde și ceva din venicie.

Progresul țării, întărirea neamului presupune toată această participare fiecăruia prin durată scurtă a vieții sale în întărirea vieții de lungă durată a totului.

Asemenia acțiuni din păcate nu prea intră în preocupările noastre.

Le admirăm însă când le întâlnim la alții.

Aceasta se vede și din comportarea noastră cu arborii.

Nu-i iubim, nici săteanul, măcar că e frate cu codul, nici omul cult. Cel dintâi rupe fără nici un pic de milă, puțel svelt de pe marginea drumului, ca să-i facă gânu sau măcar o nădușă.

Acum, primăvara, tale sălcile sau salămirii pentru crengi cu ori și ce toporiști toată, Schildește bieiți arbori. Ii lasă numai rânii, care se umflă și dau acele mazășale, cioturile fantastice, semnele schilodirii.

Nici cultura nu întetește dragostea de arbori sau măcar îngrijirea lor. Arborii din orașe, chiar din Capitală, ne dau do-

zvor particular că generalul Condilis, unul din șefii opoziției, care a învins în alegeri, sosise aseră la Larissa, de unde a adresat președintelui Zaimis un ultimatum. Condilis amenință că va porni asupra Atenei în fruntea a 20.000 oameni și a populației mobilizate din Thesalia, dacă puterea nu este încredințată partidului, care a eșuat învingător din alegeri.

Soluția stabilită însă între președintele republicii, d-nii Venizelos și Tsaldaris și retragerea generalului Plastiras a făcut să dispară orice alte complicații politice. Informațiile cu privire la ultimatumul generalului Condilis n'au fost nici confirmate, nici desmințite.

Toate comunicațiile dintre Atena și Salonic, întrerupte ieri, au fost astăzi restabilite.

Guvernul declară că informațiile ziarelor prelin-

zând că generalul Condilis, șeful radicalilor care colaborează cu d. Tsaldaris, ar fi pornit asupra Atenei în fruntea corpului de armată din Larissa, sunt inexacte. Generalul Condilis a sosit la Atena, singur, cu automobilul.

ARMATA TRAGE ASUPRA MULTIMI
Atena, 7 (Rador). — În cursul manifestațiilor populare de ieri, unele elemente ale armatei au tras asupra mulțimii pentru a o intimida.

Un civil a fost omorât. Au fost răniți 20 de manifestanți.

Începând de noaptea trecută, în toată Grecia domnește deplină liniște.

TSALDARIS VA RELUA PUTEREA
Atena, 7 (Rador). — Unele cercuri cred că este probabil că generalul Othonos va remite imediat puterea lui Tsaldaris.

Plastiras va fi arestat

Alegeri.

D. Venizelos a publicat o desmințire, în care arată că nu intenționează să se retragă din viața politică și nici nu vrea să plece în străinătate.

O SOMATIE A GENERALULUI CONDILIS

Generalul Condilis a telegrafiat dela Salonic președintelui Zaimis, invitându-l să respecte dorința poporului, exprimată în

Scăderea semnificativă a dolarului

— Banca Națională a României a cumpărat la 145 —

Inregistram într'un articol apărut în numărul nostru de Duminică, situația creată în America de crăburile bancare de acolo, precum și efectele ce presupuneau o asemenea situație pentru eventualitatea devalorizării dolarului, întocmiți ca și în cazul lirei sterline.

Încăderarea băncilor în America a fost semnalul de gregoladei dolarului la bursele din străinătate, unde moneda americană nu mai e cotată chiar de luni dimineața, ceea ce a făcut tocmai ca dolarul să iaregistreze cursuri din ce în ce mai scăzute.

Astfel — pe piața noastră — Luni s'au încheiat puține operațiuni în dolari la cursul de 160 și Marți do-

larul a fost cumpărat în cantități foarte mici de Banca Națională, la 145.

Institutul nostru de emisiune a făcut aceste operațiuni numai spre a satisface cererile de devize în dolari, cereri angajate din aprobări anterioare.

Cu prilejul scăderii dolarului, s'a constatat și o slăbire a cursurilor diferitelor valute pe piețele străine, cu excepția lirei sterline, francului și leului. Faptul acesta este datorit într-o largă măsură relațiilor prea strânse pe care unele țări europene le-au avut pe tărâmul financiar cu America și azi suferă oarecum de efectele crizei de peste ocean.

Explozia dela rafinăria „Astra Română” din Ploiești

— Pagube de circa două milioane lei —

Ploiești, 7 Martie

Azi dimineață, o puternică explozie s'a produs la un rezervor de benzină din curtea rafinării „Astra Română” din localitate. Capacul rezervorului a fost aruncat la o mare depărtare, în același timp cu detonatura, flăcări imense au cuprins atât rezervorul, cât și locul din prejur, unde fusese aruncată benzina prin explozie.

Inginerii și o parte din lucrătorii care formează echipa de incendii au avertat la fața locului, și după o oră de muncă au reușit să stingă focul, aruncând cu pompele asupra materiei spumoase speciale pentru stingerea incendiilor în petrol.

Din primele cercetări s'a constatat că explozia s'a produs din cauza presiunii prea mari ce se făcuse în rezervor.

Pagubele sunt de circa două milioane lei. Autoritățile au deschis o anchetă.

Un vizionar al păcii

De un an de zile teorieci a anunțat glasul pus în slujba păcii, glasul patetic al lui Aristide Briand.

În politica mondială a ultimelor decenii, n'a fost personalitate mai direct amestecată în toate frământările și în toate aranjamentele internaționale. Urzase acțiunile a acestui om bunvut de indolență se poate rezuma rapid, în formula: în slujba păcii.

În slujba păcii a fost pus, mai ales în ultimul timp, viața acestui vizionar de geniu.

ARISTIDE BRIAND

L-am ascultat la Geneva. Călmă, mlaconă, fraza părea la început istovită, ca trupul încolțat al vorbitorului. Când însă Briand a început a zăgăzui, vorbitorul rădăsoare, când s'a agitat în domeniul său de necesități păcii, a lăsat deoparte de care propoziție nu poate exista, verbul lui l'au avert și cuvântul căpăta modularea unei predicte de profet.

Un mflu de umanitate, în înfăptuirea lui al cuvântului, plutea în sala cea în hambar ce adăpostea plenul Ligii Națiunilor.

Doa José

Nici în gând nu se putea formula o ripostă — căci ce argumente trame pot opune dumnezeului „Pace”? —

Atitudine de profet, de promădător al păcii eterne, de dușman al urei ce duce la sângerarea popoarelor — dar de diplomat prevădător, nu! Înconjurat numai de mii blânde, ca Iliad în toanele biblice, o mulțime adăduși la o viață patetică, idilică.

Dar când lupul își arată colții, când din toate părțile ari vrăjmașii te pândesc, atitudinea mietului blând e o sinucidere. Cu atât mai grav pentru popoare și pentru cei cari au răspunderea conducerii lor.

În politica internațională, iarăși se verifică în permanență, între credință și valoare până în clipa când interesele statului respectiv sunt în joc. De aci încolo începe dreptul celui mai tare.

Briand a propovăduit pacea universală, scoțind pe toți pătrunși de același crez că și el, văzând decărmarea ce mlață, multă vreme va rămâne o utopie.

S'a împlinit un an dela moartea lui Briand și Liga Națiunilor prăstează slabă, neputincioasă, învinsă, la declanșarea războiului în America de Sud și în Asia îndepărtată. Înarmări formidabile se fac pe nevăzute, învinși în procură prin fraudă armamente producătoare de moarte. Îngrijorarea se accentuează și ea cuprinde pe toți cei ce presimt în atmosferă, neîngăduitoare gaze asfixiante. Genul înzăci și pus în slujba păcii celor mai teribile distrucții mlafoase.

Din activitatea genului vizionar n'a mai rămas nimic decât sentimentul totalitarului profetului: opera omului politic și a diplomatului Briand, steaua a fost de zădărnici armelor, răzănit ce nu va conține căldura omenească vor rămâne oameni pe bătrână soartă terestră.

Vion

Conținutul se primește și la Sec-
dial Societății în Palatul Ziaru-
ui «Universul».

